

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Macherentini Societatis Iesv Theologi,
Explanatio Catechismi Catholici**

Macherentinus, Johannes

Colon., 1612

Qvintvm Praeceptvm. Non Occides.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39397

mur nos gratos exhibere, affectu, verbo, atque opere, cum opus fuerit. Atque hæ virtutes hoc præcepto incluse intelliguntur. Peccant etiam, & quidem grauissimè Matri Ecclesiæ honorem debitum negantes Schismatici, qui nimirum se ab vnitæ Ecclesiæ separant, nec volunt se tanquam membrum veræ Ecclesiæ & vicario Christi subijci. Hoc peccatum absque hæresi diu durare non potest, vt videmus in Græcis, Rutenis, & Bohemis. Religiosi item qui in peculiari suo ordine, siue Religione ad quam vocati sunt, quemque magis honorare quam peculiare, quemcunque parem tenentur, schismata excitant, aut fouent ac sectantur.

*Peccata
habes in
Praxi N^o.*

14.

QVINTVM PRÆCEPTVM.

NON OCCIDES.

Exod. 20.

In reliquis præceptis quid agitur?

Prohibentur optimo ordine proximorum læsiones damnaque, opere & verbo, imo & arcano mentis desiderio illatæ: idque secundum ordinem grauitatis ipsorum. Tanti enim te facit, ô homo, qui & creauit te Deus, vt nec mortalium vlli, nec mundo vniuerso concefferit, vt te, non dicam re aut verbo, sed nec signo aut nutu, nec denique desiderio aut animi cogitatione in minimo lædere contristare uel liceat.

N

Quid

Quid prohibet quintum praeceptum?

Homicidium nominatim vetatur : implicite autem omne nocumentum, quo animæ aut corpori proximi nocere possumus, ut sunt omnis iniusta percussio, etiam citra mortem & sanguinis effusionem, malevolentia, odium, ira, abortus & sterilitatis medicamenta & similia. Odium & invidia utrumque letale peccatum est, cum pleno consensu rationis committitur: ut cum malum proximo volumus, quia malum est illi, vel de eius bono quia illi est bonum, vel quia nobis efficitur superior, dolemus.

Licet né aliquando irasci & vindictam exposcere?

Absque causa irasci, aut iniustam vindictam exigere nunquam licet; sed nec iustam quidem iniuste, hoc est pravo animo, ut videlicet malum illi sit, cui sumus offensus, sed zelo iustitiæ in animæ offendentis utilitatem, aut saltem bonum nostrum. Sed nec signa inimicitiae ostendere, nec amicitiae denegare licet, iuxta illud : *Diligite inimicos vestros: benefacite ijs, qui oderunt vos: orate pro persequentibus & calumniantibus vos.* Sunt in hoc genere peccati gradus quidam, quos Dominus ipse apud Euangelistam Matthæum exponit.

*Matth. 5.**Licet-*

Licetné Magistratui fontes plectere?

Vtique, hoc enim præcepto non omnis occisio vetatur: sed tantum iniusta hominū occisio, iniustumque hominum nocumentum. Potest itaque Respublica, siue iudex Reipub. vicarius, in fontes animaduertere, & vita aut membro viuo priuare. Pater etiam in liberos: & præceptor in discipulos potestatem quidem habet, sed eam imperfectam: nempe duntaxat infligendi leuiiores pœnas, & quæ non inferunt irrecuperabile nocumentum.

Quot modis animaduertendo in alium peccare contingit?

Tribus. Primò, Si in hominem, fontem quidem & supplicio dignum animaduertatur, sed grauius quàm pro delicto: aut minus quam decet: ita vt nocens nõ pertimescat recidere in idem peccatum.

Secundò, Si in hominem fontem quidem iusto supplicio, & seruato iuris ordine animaduertatur: sed non animo iusto & beneuolo, imò appetitu vindictæ, & alieni mali. Vetita est enim omnis passio iræ, maximè in animaduertendo in alterum. Debent enim dolere vicē & peccatum eius, in quem animaduertunt: quod in ira fieri non potest: sed ea voluntate alterum corripere debent, qua pater filium paruulum, quem odisse non potest.

N a Ter

Tertiò, Si in hominem fontem quidem & iusto animaduertunt supplicio, non tamen seruato iuris ordine: vt si puniendi legitimum non habeant potestatem: aut si in diuersa causa, aut tempore, loco, modo, non debitis puniant.

Quorum est in alios animaduertere?

Castigatio ad solum Prælatum, & potestate præditum pertinet: admonitio verò ad omnes, quãdo scilicet aliquis mortali peccato detentus, probabiliter creditur admonitione & correctione liberandus. Quia si peccato alioquin resurrecturus creditur, si homo sit conscientia suæ scrutator: aut per admonitionem deterior euasurus putatur, ad correctionem fraternam non tentemur.

Quales existimandi, qui bonæ indolis iuuenes ad malum incitant, eorumq; bonos mores corrumpunt?

Dæmonibus verissimè assimulantur, Animarum enim damnationem insidijs suis procurant, pro quarum salute Christus sanguinem suum fudit: & membra Christi, membra nituntur efficere diaboli. Bern. Si Christus proprium sanguinem suum dedit in precium redemptionis animarum, non tibi datur grauiorem ab eo sustinere persecutionem, qui suggestionem malignam, exemplo pernitio

DECEM PRÆCEPTORVM. 197

nitioso, scandali occasione, auertit ab eo animas quas redemit, quam à Iudæo, qui sanguinem illum fudit?

Vicissim maximum sacrificium Deo est zelus animarū: Maius enim (inquit B. Gregor.) est miraculum prædicationis verbo, atque orationis solatio peccatorem conuertere, quam mortuum suscitare. In isto enim resuscitatur caro iterum moritura: in illo vero anima in æternum victura. De qua re plura supra de præcepto quarto circa finem.

SEXTVM PRÆCEPTVM.

NON MOECHABERIS. *Exod. 20.*

Quid habet sextum præceptum?

Nominatim vetatur adulterium. Implicitè etiam omnis illicitus concubitus extra matrimonium: & omnis illicitus & inordinatus, siue etiam innaturalis vsus, vel contactus membrorum, qui fit ad procurationem illicitæ voluptatis, & causa experiendæ venereæ delectationis. Vbi contingit aliquando peccata fieri grauissima, & à quibus maximè cauèdum est: propter quæ duæ vrbes Sodoma & Gomorrha cum omnibus incolis, & regione circumiacente in abyssum corruerunt. Vitia propria idololatrarum, quibus, vt Hieronymus inquit, *Græci & Ro-*

N 3

mani